

Ангелюк І.О. <http://orcid.org/0000-0002-1517-5618>
Лаврін Г.З. <http://orcid.org/0000-0001-6750-8421>

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ФІЗИЧНОМУ
ВИХОВАННІ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ У
ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ В. ГНАТЮКА**

Тернопільський національний педагогічний університет
імені В. Гнатюка

Анотація. У статті презентується зміст курсу «Інноваційні технології навчання у фізичному вихованні» для магістрантів спеціальності: 014.11 Середня освіта (Фізична культура). Розкривається мета, завдання, описується зміст запропонованих здобувачам модулів, завдань для самостійної роботи, творчо-контрольних завдань та способи оцінки досягнень здобувачів, враховуючи дистанційну та очну форми організації діяльності у вузі.

Annotation. The article presents the content of the course «Innovative learning technologies in physical education» for magister 's of the specialty: 014.11 Secondary education (Physical culture).

The purpose, tasks are revealed, the content of the modules and tasks offered to applicants for independent work is described, creative and control tasks, the methodology of assessing the achievements of applicantstaking into account, taking into account distance (online) and face-to-face (offline) forms of organization of activities at the university.

Ключові слова: інноваційні технології, фізичне виховання, підготовка магістрів.

Key words: innovative technologies, physical education, preparing magister.

На сьогоднішній день в Україні організація фізичного виховання у закладах освіти передбачає подолання ряду труднощів, по причині недостатнього фінансування освітянської галузі, відсутності сучасної спортивної бази та організаційної перебудови навчального процесу шкіл й університетів відповідно до вимог Болонського процесу, Нової української школи та дистанційного навчання в умовах карантину або військового стану [5, 6, 7].

Дисципліні «фізичне виховання» не завжди знаходять належного місця. Навчальний процес з цього предмету, що

використовує більшість закладів освіти, визначається застарілою системою організації занять, відсутністю програм й методик із використанням нових нетрадиційних засобів, що включені у варіативний компонент програми [1, 2, 3, 4].

Разом з тим, провідні університети України розпочинають накопичувати певний досвід організації та методичного забезпечення навчального процесу майбутніх спеціалістів із фізичного виховання. Так, у ТНПУ ім. В. Гнатюка взявши на озброєння положення та вимоги Болонського процесу, спершу адаптувавшись до процесу дистанційного навчання в умовах карантину, а згодом і воєнних дій, було розроблено необхідні вдосконалені до європейського рівня курси у навчальному процесі підготовки магістрів із фізичного виховання.

Вашій увазі представляємо курс «Інноваційні технології навчання у фізичному вихованні» для магістрантів спеціальності: 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

Метою дисципліни є озброєння майбутніх фахівців із фізичного виховання: системою сучасних методичних знань та інноваційних технологій в процесі професійної діяльності викладача фізичного виховання; уміннями інтегрувати знання, отримані у суміжних дисциплінах, методиках, знаходити шляхи реалізації цих знань у безпосередній практичній роботі.

Основними завданнями курсу вважаємо:

1. Формування у майбутніх спеціалістів уяви про зміст сучасних педагогічних та інноваційних технологій, які успішно можна використовувати у процесі фізичного виховання у навчальних закладах освіти.

2. Ознайомлення магістрантів із сучасними вимогами щодо методики викладання інноваційних технологій, які регламентовані положеннями Закону України «Про фізичну культуру та спорт», «Державною програмою розвитку фізичної культури та спорту в Україні».

3. Формування вмінь планувати, організовувати, розробляти і впроваджувати в навчальний процес експериментальні сучасні програми, проекти та технології в галузі фізичного виховання.

Навчальна дисципліна націлена на формування наступних компетентностей:

1. Здатність до оптимізації освітнього процесу на основі інтегрованого навчання із застосуванням елементів інноваційних методів навчання і виховання під час викладання фізичної культури;

2. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень у процес фізичного виховання;

3. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури;

4. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення закордонного досвіду в професійній сфері щодо застосування інновацій у галузі фізична культура;

5. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні навчально-виховний процес, науково-дослідну, організаційно-управлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність;

6. Здатність розробляти інноваційні, цікаві проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфо-функціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, професії;

7. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій;

8. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.

У результаті вивчення навчальної дисципліни фахівець повинен знати: особливості реалізації інноваційних освітніх технологій в системі фізичного виховання та спорту з учнями та студентами; зміст інноваційних технологій в системі фізичного виховання; теретико-методологічні засади проектування інноваційних програм із фізкультурно-оздоровчої роботи в навчальних закладах; нові підходи до формування теоретичних знань з фізичної культури; особливості використання міжпредметних зв'язків; організацію і методику проведення інноваційних самостійних занять з дітьми різного шкільного віку та студентами; сучасні підходи до організації шкіл здоров'я в Україні та за кордоном; зміст сучасних педагогічних технологій: особистісно-орієнтованого, розвиваючого, диференційованого навчання, інтерактивних, творчих й здоров'язберігаючих технологій; особливості формування мотивації до самовдосконалення засобами фізичної культури та спорту; основи програмування у фізичному вихованні.

Підготовлений фахівець повинен вміти: визначати проблеми, мету, завдання інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи; складати план стратегічних дій щодо реалізації фізкультурно-оздоровчих програм; визначати інноваційні підходи щодо вдосконалення фізкультурно-оздоровчої роботи; реалізовувати міжпредметні зв'язки на заняттях з фізичної культури; конструювати і виявляти оптимальні інноваційні методики навчально-виховної, спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи з урахуванням індивідуальних

особливостей різних категорій населення; застосовувати в процесі фізкультурно-оздоровчих занять систему особистісно-орієнтованого фізичного виховання; забезпечувати необхідні передумови щодо формування мотивації до самовдосконалення засобами фізичної культури і спорту; планувати інноваційну систему фізкультурно-оздоровчих занять для різних категорій населення; складати програму самостійних занять для учнів чи студентів; використовувати методи моделювання і прогнозування фізкультурно-оздоровчих занять для різних категорій населення; використовувати нетрадиційні методи оздоровлення на заняттях із фізичної культури; реалізовувати компетентнісний підхід в навчанні.

Курс «Інноваційні технології навчання у фізичному вихованні» передбачає його реалізацію незалежно від форми організації навчального процесу. Якщо робота викладача та магістрантів очна, лекційний матеріал подається в аудиторії, а завдання самостійної роботи опрацьовуються, презентуються й оцінюються на практичних заняттях. У разі переходу на дистанційну форму організації діяльності здобувачів, зі змістом лекційного матеріалу вони ознайомлюються на Zoom-конференціях, або на платформі Moodle. Там же, здобувачі обговорюють з викладачем підготовлені за вимогами курсу самостійні роботи, а також можуть прикріплювати файли з розробленими проектами та виконаними завданнями.

Зміст дисципліни представлено двома модулями. Матеріали першого модуля «Сучасні технології в педагогічній науці» передбачають ознайомлення студентів із метою та завданнями курсу, а також із загальними теоретичними проблемами традицій та інновацій в педагогічній сфері, передумовами запровадження інноваційних технологій у процес фізичного виховання у різних закладах освіти. Лекційний матеріал закріплюється рядом самостійних завдань (аналіз публікацій: про стан здоров'я та фізичної підготовленості учнів та студентської молоді; програм дошкільних закладів, ЗОШ, професійних й вищих закладів освіти стосовно наявності інновацій; стану мотивації підростаючого покоління до занять руховою активністю, спортивних інтересів; стосовно застосування сучасних засобів, фітнес технологій та їх ефективність у вирішенні завдань Нової школи тощо).

У другому модулі «Інноваційні технології для покращення процесу фізичного виховання у закладах освіти» глибоко аналізуються та опрацьовуються найважливіші інноваційні технології для покращення процесу фізичного виховання у різних закладах освіти, у роботі з різними віковими категоріями учнів, а також студентів різних спеціальностей. Теоретичні

знання підкріплюються практичними розробками й проектами, які здобувачі презентують та захищають (розробка словника важливих понять курс, програми розвитку професійних якостей, презентація варіативного компоненту програми з фізичного виховання з наповненням сучасних засобів відповідно до завдань предмету, моделі сучасних форм навчання та розважальної діяльності тощо).

Оцінка засвоєного навчального матеріалу у рамках аудиторної та самостійної роботи проводиться у вигляді пошуково-аналітичної роботи, письмових робіт, підготовки, презентації та захисту творчо-контрольних завдань (Таблиця 1). Якщо студент працює на занятті, самостійно готує усі завдання - отримує максимальний бал. За сумою занять студент отримує 100 балів.

Таблиця 1.
Творчо-контрольні завдання для визначення рівня засвоєння знань студентів

№ з/п	Назва теми	Бали
1.	Розробка словника дефініцій курсу.	5
2.	Розвиток ПВЯ нетрадиційними засобами фізичної культури. Представити програму розвитку творчих здібностей (засоби, методи, форми, умови)	10
3.	Презентація варіативного компоненту програми з фізичного виховання з наповненням сучасних інноваційних засобів відповідно до завдань предмету.	10
4.	Презентувати модель сучасних форм навчання та розважальної діяльності (за вибором).	5
5.	Запропонувати можливість використання інтерактивних технологій (кейс-проектів, квестів тощо) в процесі фізичного виховання.	5
6.	Олімпійська освіта. Проект Олімпійський урок.	10
7.	Підготувати комплекси різновидів гімнастики для запобігання найпоширеніших професійних захворювань.	5
8.	Підібрати засоби та прийоми розвитку творчої особистості в процесі фізичного виховання	5
9.	Комп'ютерні програми на допомогу вчителю та викладачу фізичної культури. Опис та ефективність.	5
10.	Підсумковий проект «Інноваційне заняття фізичної культури»	40
Всього за курс:		100

Якщо без поважної причини студент відсутній на занятті, він позбавляється права отримати максимальну оцінку за завдання (отримує 50% від максимального балу). Якщо студент відсутній на занятті з поважної причини, йому надається право перездати завдання під час індивідуальної роботи з викладачем.

Підсумкове оцінювання відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.1019 р.

Сподіваємося, що зміст курсу «Інноваційні технології навчання у фізичному вихованні» для магістрантів спеціальності: 014.11 Середня освіта (Фізична культура) допоможе реалізувати його мету та завдання в повній мірі, а наш досвід побудови он-лайн й оф-лайн занять, буде використаний і іншими викладачами та фахівцями фізичного виховання як в практичній, так і в методичній роботі.

Список літератури.

1. Інноваційні технології фізичного виховання студентів: навч. посіб. / за заг. ред. Вихляєва Ю. М.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 543 с.

2. Красов О.П., Кусай М.В. Інноваційні технології в фізичному вихованні школярів. Актуальні проблеми і перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і туризму: колективна монографія / за заг. ред. Н.Є. Панегелової. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я.М., 2020. С. 138-147.

3. Москаленко Н.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / [Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В., Самошкіна А.В., Кожедуб Т.Г.] під ред. Н.В. Москаленко. – [2-е вид.]. – Дніпропетровськ: Інновація, 2014. – 332 с.

4. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності Наказ МОН України 07.11.2000 № 522 (у редакції наказу МОН України 11.07.2017 № 994). URL: <https://cutt.ly/YRcTfHi>

5. Розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/

6. Сайт Міністерства науки і освіти України «Нова Українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

7. Указ Президента України від 25.05.2020 р. № 195/2020 «Про схвалення Національної стратегії розбудови безпечного і

здорового освітнього середовища у Новій українській школі». URL: <https://cutt.ly/pRcTtdt>

Банах В.І. orcid.org/0000-0002-0903-5002

ТЕСТУВАННЯ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Анотація. У публікації розкривається проблема організації контролю прояву швидкісно-силових якостей. Обґрунтовано необхідність застосування нових інноваційних методів контролю з використанням комп'ютерних технологій. Їх використання дозволить оптимізувати та індивідуалізувати процес фізичного виховання, сприятиме здійсненню особистісного підходу, а також формувати стійке мотиваційно-ціннісне ставлення до занять фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: фізичне виховання, спорт, контроль, швидкісно-силові якості.

Annotation. The publication reveals the problem of organizing control of the speed and power qualities manifestation. The need to apply new innovative control methods using computer technologies is substantiated. Their use will allow to optimize and individualize the process of physical education, will contribute to the implementation of a personal approach, as well as to form a stable motivational and value attitude to physical education and sports.

Keywords: physical education, sport, control, speed and power qualities.

Актуальність теми дослідження. Персоналізований процес фізичного виховання передбачає врахування індивідуальних особливостей організму учня (психо-фізіологічних показників, рівня фізичного розвитку, фізичних якостей), його мотивів та переконань, що дозволить індивідуалізувати фізичні навантаження під час організації [1; 2].

Якість освітнього процесу в значній мірі залежить від ефективності здійснення контролю. Рівень фізичної підготовленості учнів, як правило визначається за результатами тестування основних фізичних якостей, відповідно до контрольних нормативів складених програм або нормативів Державної системи оцінки фізичної підготовленості населення